

ODGOVORNOSTI OPERATORA DRONOVА I PILOTA DRONOVА U OTVORENOJ KATEGORIJI

Koje su moje odgovornosti kao operatora drona u otvorenoj kategoriji?

Kada se operacije vrše u otvorenoj kategoriji, operator drona mora:

- da obezbijedite da dron prikazuje registracioni broj operatora (npr. sa naljepnicom) i da je isti unesen u program drona koji omogućava njegovu identifikaciju na daljinu;
- da izradi operativne procedure (pisane procedure se zahtijevaju kada operator drona zaposli više od jednog pilota, u suprotnom je dovoljno da pilot prati procedure koje je definisao proizvođač u uputstvu proizvođača);
- obezbijedi da nema radio smetnji koje mogu uticati na vezu za upravljanje i kontrolu drona;
- odredi pilota za svaku operaciju jer je važno je da bude jasno ko je odgovorna osoba za svaki let;
- obezbijedi da su pilot i osoblje koje je zaduženo za zadatke povezane sa operacijama, drona upoznati sa uputstvom proizvođača i procedurama operatora, da imaju odgovarajuće kompetencije i da im se obezbijede relevantne informacije u vezi sa geografskim zonama koje je država objavila;
- obezbijedi da su mape u sistemu geosvjesnosti ažurne, osim ako se operacije vrše u geografskoj zoni gdje geosvjesnost nije potrebna;
- obezbijedi da, osim ako ne koristi privatno izrađen dron, ima Izjavu o usaglašenosti sa oznakom CE klase i da je oznaka (0 do 4) pričvršćena na dron, i
- obezbijedi da su lica koja su uključena u operacije drona svjesna rizika koji su povezani sa operacijama u potkategorijama A2 i A3.

Koje su moje odgovornosti kao pilota drona u otvorenoj kategoriji?

Pilot drona mora:

Prije leta:

- završi obuku i položi ispit za operacije u koje će biti uključen;
- ima relevantne ažurne informacije o geografskim zonama;
- provjeri da li postoje prepreke i prisustvo lica koja nijesu uključena u operaciju drona (osim ako ne rade u potkategoriji A1 sa privatno izrađenim dronom ili dronom sa oznakom klase C0);
- provjeri da li je dron sposoban za let i operaciju koju planira da izvrši;
- provjeri da li daljinski upravljač (ako postoji) ispravno radi; i
- obezbijedi da težina drona bude u granicama kategorije ili potkategorije planirane operacije.

Tokom leta u otvorenoj kategoriji:

- ne smije upravljati dronom kada nije u stanju bilo zbog konzumiranja psihoaktivnih supstanci/halucinogenih supstanci ili alkohola, ili zbog bolesti;
- dron drži na udaljenosti tako da ga možete jasno vidjeti; može koristiti posmatrača bespilotnog vazduhoplova da posmatra vazdušni prostor kada želi da leti FPV (*first person view*). Posmatrač mora biti lociran pored pilota tako da mogu odmah da komuniciraju u slučaju da vidi prepreku i da pilotu daje uputstva kao što je prizemljenje drona (odmah).
- ako pilot ili posmatrač vidi vazduhoplov sa posadom, oslobođiti taj dio vazdušnog prostora i uvjeriti se da je daleko od vazduhoplova sa posadom. Ako sumnja u operaciju, mora odmah da spusti dron.
- poštuje ograničenja geografskih zona;
- upravlja dronom u skladu sa uputstvom proizvođača;
- poštuje procedure operatora; i
- ne vrši operacije tamo gdje je u toku intervencija u slučaju nužde (npr. u slučaju nesreće držati se dalje od te lokacije jer će možda biti potrebno korišćenje helikoptera za hitne slučajeve).

Podijeli ovaj članak sa drugim operatorima i pilotima

Agencija za civilno vazduhoplovstvo je sastavila ovaj članak kako bi osigurala da su operatori i piloti dronova svjesni svojih odgovornosti. Podijelite ovu stranicu sa drugim operatorima i pilotima!